

Stručný výčet prováděných pracovních činností:

- Obsluha kormidla na všech vodních cestách (pod dohledem kapitána).
- Vedení převozní lodi přepravující nejvýše 12 cestujících s vlastním strojním pohonem nebo bez vlastního strojního pohonu.
- Obsluha a řízení strojů a strojních zařízení plavidla a kotevních mechanismů plavidla.
- Zajištění technického provozu plavidla, jeho strojů a zařízení, včetně údržby a oprav prováděných při provozu.
- Odvazování, vyvazování a zabezpečení plavidel v přístavištích, příprava kotev a zaplétání lan na plavidle.
- Manévrování s plavidly do požadovaných pozic.
- Práce související s řazením a vytvářením sestav plavidel.
- Práce související s nakládkou a vykládkou přepravovaného nákladu, resp. naloděním a vyloďením přepravovaných osob.
- Používání zařízení pro spojení v plavebním provozu a pro bezpečný provoz plavidla (ovládání signalizace, radiokomunikačních a navigačních zařízení, používání map a kompasu apod.).

Charakteristika místa výkonu práce:

Práce lodníka nebo převozníka je vykonávána převážně na palubách, příp. v podpalubí plujícího plavidla, částečně pak i mimo plavidlo, a to zejména při opravách, vyvazování, nalodování/vyloďování, resp. při nakládacích/vykládacích pracích. Práce mimo plavidlo zahrnuje nejčastěji pohyb po březích, molech, lávkách, nábrežních zdech přístavů, pohyblivých můstcích přístavišť, pochozích lávkách plavebních komor nebo lodních zdvihadel, případně i po zamrzlé hladině (např. při bourání ledové celiny). Řízení plavidla probíhá z lodního můstku či kormidelny. Plavidla mohou být provozována na všech vnitrozemských vodních cestách anebo na vodních cestách námořního charakteru.

Kvalifikační požadavky:

Nejvhodnějším vzděláním je střední vzdělání s výučním listem v oboru lodník (kód oboru 23-65-H/02), nebo v oboru strojník-lodní doprava (kód oboru 23-65-H/009). Alternativou je osvědčení o odborné způsobilosti k vedení a obsluze plavidel podle zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě (Průkaz způsobilosti lodníka, resp. Průkaz způsobilosti převozníka) udělené Státní plavební správou.

Relevantní mimořádné provozní události:

- Úraz pracovníka v důsledku účinků mechanických rizik, zejména pořezání, píchnutí, odření, pohmoždění při práci s ručním nářadím, strojním zařízením, lany apod.
- Pád pracovníka z výšky nebo propadnutí do volné hloubky, uklouznutí, zakopnutí, zvrtnutí kotníku při pohybu po nerovném, mokřem nebo jinak znečištěném povrchu.
- Úraz pracovníka v důsledku zavalení nebo přiražení pohyblivým se břemenem, částí zařízení nebo přepravovaným nákladem, zasažení padajícím břemenem, přímáčkutí části těla trupem lodi.
- Úraz pracovníka následkem zasažení elektrickým proudem.
- Poškození pohybového aparátu pracovníka v důsledku špatné manipulace s břemeny (např. při nakládce/vykládce plavidla).
- Úraz vzniklý v důsledku nehody v provozu na vodní cestě (srážka s jiným plavidlem, náraz na pevnou překážku, najetí na mělčinu, potopení plavidla apod.).
- Zranění přepravovaných osob při nalodění/vyloďení nebo během plavby (např. přepadnutí přes palubu).
- Požár na plavidle v důsledku technické poruchy, nehody v provozu na vodní cestě, úniku paliva apod.
- Vážné poškození zdraví nebo smrt pracovníka v důsledku utonutí nebo v podchlazení po pádu do chladné vody.
- Poškození zdraví pracovníka vlivem ztížených pracovních podmínek (dlouhodobá expozice hluku, vibracím, proměnlivým klimatickým podmínkám, práce v noci, zvýšená fyzická zátěž, působení výfukových zplodin apod.).

Základní opatření pro předcházení mimořádným událostem nebo jejich následkům:

- Práci smí vykonávat jen zdravotně a odborně způsobilí pracovníci.
- Pravidelné provádění pracovních lékařských prohlídek.
- Seznámení pracovníků se všemi relevantními riziky spojenými s výkonem práce a s opatřeními přijatými proti jejich nežádoucímu působení na lidské zdraví.
- Pravidelný výcvik a školení členů posádky o obsluze záchranného a bezpečnostního vybavení lodě, o BOZP a PO a o používání OOPP.
- Proškolení pracovníků o poskytování předlékařské první pomoci, o postupech záchrany tonoucí osoby a vyproštění osoby v bezvědomí z nebezpečného prostoru.
- Vybavení lodě prostředky pro první pomoc, hasebními prostředky a záchrannými prostředky.
- Poskytování a používání stanovených OOPP.
- Zajištění předmětů proti nežádoucímu samovolnému přemístění v důsledku pohybu lodě (přepravovaný kusový náklad, nábytek, dveře, vybavení lodě).
- Používání pouze určených, nepoškozených, pravidelně kontrolovaných/ revidovaných pracovních zařízení, strojů, pomůcek a nářadí v souladu s pokyny od výrobce.
- Dodržování bezpečných pracovních postupů pro jednotlivé činnosti.
- Zajištění protismykové úpravy povrchů pochozích ploch, jejich pravidelné čištění, odstraňování námrazy ze žebříků, lávek, palub.
- Při práci s otevřeným ohněm dbát dodržování protipožárních zásad.
- Práci provádět s rozvahou, věnovat pozornost vedení lodi, sledovat plavební provoz a prostor okolo lodě.

Rizikové faktory:	Doporučené kategorie práce:	Výsledné zařazení do kategorie práce a přijatá opatření pro minimalizaci zdravotních rizik (doplňte):	Základní právní předpisy, které se týkají výkonu práce (v platném znění):
☐ Prach	1 – 2 – 3 – 4		• Zákon č. 114/1995 Sb. § 8, 9, 20, 22–31, 36b–37
☒ Chemické látky	1 – 2 – 3 – 4		• Zákon č. 262/2006 Sb. § 101–106
☒ Hluk	1 – 2 – 3 – 4		• Zákon č. 309/2006 Sb. § 2, 4, 5, 6
☒ Vibrace	1 – 2 – 3 – 4		• Nařízení vlády č. 361/2007 Sb. § 4–8, 22, 23, 26–30
☒ Fyzická zátěž	1 – 2 – 3		• Nařízení vlády č. 390/2021 Sb. § 3
☒ Pracovní poloha	1 – 2 – 3		• Nařízení vlády č. 378/2001 Sb. § 3–4
☒ Zátěž teplem	1 – 2 – 3 – 4		• Nařízení vlády č. 362/2005 Sb. § 3, Příloha I, III, XI
☒ Zátěž chladem	1 – 2 – 3		• Vyhláška č. 67/2015 Sb. § 1–105, Přílohy
☒ Psychická zátěž	1 – 2 – 3		• Vyhláška č. 336/2015 Sb. § 2–85, Přílohy
☐ Neionizující záření a elektromagnetická pole	1 – – 3		• Vyhláška č. 112/2015 Sb. § 7–15
☐ Zraková zátěž	1 – 2 – 3		• Vyhláška č. 48/1982 Sb. § 173, 177, 195–198, 200, 201
☐ Práce s biologickými činiteli	2 – 3 – 4		• Vyhláška č. 42/2015 Sb. § 3, 8, 12, 18–22
☐ Zvýšený tlak vzduchu	2 – 3 – 4		

Četnost periodických lékařských prohlídek: Pro všechny členy posádky plavidla: 1x 2 roky specializovaná lékařská prohlídka zaměřená na endokrinní a metabolické nemoci a diabetes mellitus (viz vyhláška č. 42/2015 Sb.); 1x za 2 roky v případě výkonu noční práce (viz vyhláška č. 79/2013 Sb.).

Karta BOZP pro profesi: Lodník – převozník

Seznam nebezpečí	Ohrožená část těla														Hodnocení rizik		
	Hlava						Horní končetiny		Dolní končetiny		Různé				N	P	MR (NP)
	lebka	sluch	zrak	dýchací orgány	obličej	celá hlava	ruce/prsty/zápěstí	paže	chodidlo	nohy (části)	pokožka	trup/břicho/záda	vnitřní část těla	celé tělo			
Mechanická nebezpečí																	
Padající předměty																X	
Odletující částice																	
Ostré hrany							X										
Pohybující se části zařízení							X										
Pohybující se předměty														X			
Kluzký / nestabilní povrch							X		X								
Špičaté předměty							X										
Látky pod tlakem nebo za sníženého tlaku																	
Zvířata																	
Chemická nebezpečí																	
Nebezpečné plyny a páry																	
Nebezpečné kapaliny																	
Nebezpečné pevné látky																	
Aerosol, kouř				X													
Nedostatek kyslíku				X													
Nebezpečné odpady																	
Biologická nebezpečí																	
Patogenní látky																	
Alergeny																	
Živočišné jedy (toiny)																	
Mikroorganismy (viry, bakterie)													X				
Paraziti													X				
Hmyz											X						
Elektrická nebezpečí																	
Elektrický oblouk																	
Živé části							X										
Statická elektřina							X										
Elektromagnetické pole																	
Elektrický zkrat							X										
Blesk, atmosférická elektřina																X	
Nebezpečí záření																	
Optické záření (VIS)			X														
Nízkofrekvenční el-mag záření (DV)																	
Vysokofrekvenční el-mag záření (KV)																	
Neionizující záření (IR, UV, laser)																	
Ionizující záření																	
Tepelná nebezpečí																	
Sálavé teplo																	
Konvektivní teplo																	
Kontakt s horkou kapalinou							X										
Kontakt s horkým plynem																	
Kontakt s taveninou																	
Kontakt s horkým povrchem							X										
Plamen																X	
Výbuch																	
Kontakt s chladnou kapalinou																X	
Kontakt s chladným plynem																	
Kontakt s chladným povrchem							X										
Sněh, led, tříšť						X	X		X								
Nebezpečí hluku																	
Vysoce impulsní hluk																	
Proměnný hluk		X															
Ustálený hluk		X															
Vysokofrekvenční hluk																	
Ultrazvuk																	
Infrazvuk a nízkofrekvenční hluk		X															
Nebezpečí vibrací																	
Vibrace přenášená na ruce																	
Vibrace způsobující kmitání v horní části páteře a hlavy																	
Vibrace přenášené na celé tělo																X	
Ergonomická nebezpečí																	
Vysoká teplota vzduchu																X	
Nízká teplota vzduchu																X	
Nízká/vysoká vlhkost vzduchu																X	
Nízká úroveň osvětlení				X													
Oslňující světlo				X													
Blikání, stroboskopické jevy				X													
Příliš malé vizuální detaily																	
Nevhodná výška pracovní roviny																	
Nedostatečná výška pracoviště	X																
Omezený pracovní prostor																X	
Ztížený průchod																X	
Nepříjemná pracovní poloha								X		X		X					
Nevhodné dosahové vzdálenosti								X									
Monotónní činnost																	
Vnucené pracovní tempo																	
Trvalé sledování obrazovek																	
Ruční manipulace																	
– s náradím							X										
– s břemeny							X	X				X					
– s vozíky																	

Doporučený rozsah osobních ochranných pracovních prostředků	Požadavek na shodu s normou	Orientační životnost (měs.)
Pro ochranu hlavy		
☒ ochranná přilba / průmyslová přilba s vysokým stupněm ochrany	EN 397+A1, EN 14052+A1	PV
☐ průmyslová přilba chránící při nárazu hlavou	EN 812	24
☐ protiúderová ochranná přilba	ČSN 39 5360	PV
☐ ochrana proti skalpování		24
☐ ochrana hlavy proti teple a plameni (kukla)	EN ISO 11612	24
☒ ochranná pokrývka hlavy proti slunečnímu záření nebo prachu		12
☒ ochranná pokrývka hlavy proti chladu	EN 342	24
Pro ochranu sluchu		
☒ zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky	EN 352-2	PO
☐ mušlové chrániče sluchu	EN 352-1	24
☐ akustické přílby (tzv. protihlukové přílby)		12
☐ mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přílbám	EN 352-3	12
☐ chrániče sluchu s přijímačem nebo s interkomem	EN 352-4,-5,-6	PV
Pro ochranu očí a obličje		
☐ ochranné brýle	EN 166	12
☒ ochranné brýle proti rentgenovému, laserovému, UV, IČ a VIS záření	EN 169, EN 170, EN 171, EN 172, EN 379+A1, EN 175	12
☐ ochranné obličejové štíty	EN 166, EN 1731	12
☐ svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly na ochranné přílby)	EN 166, EN 175, EN 379+A1	24
Pro ochranu dýchacích orgánů		
☐ filtrační polomasky (respirátory) / filtrační polomasky s integrovanou vrstvou aktivního uhlí	EN 149+A1	PO
☐ masky s filtry proti částicím, parám, plynům s vhodnou lícnicovou částí	EN 405+A1, EN 140, EN 136, EN 143,	PO
☒ izolační dýchací přístroje s přívodem vzduchu	EN 137, EN 138, EN 14593-1,2, EN 14594	36
☐ prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly	EN 12941+A2 / EN 12942	PV
Pro ochranu rukou a paží		
☒ rukavice na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořežu	EN 420+A1, EN 388, EN 381-1, EN 1082-1,-2	PO až 3
☐ rukavice na ochranu před vibracemi	EN ISO 10819	6
☐ rukavice na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 374-1,-2,-3,-4	PO až 2
☐ rukavice na ochranu před elektřinou	EN 60903-ed.2, EN 12477+A1, EN 16350	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před teplem nebo ohněm	EN 407, EN 12477+A1	3 až 6
☒ rukavice na ochranu před nízkými teplotami	EN 511	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před ionizujícím zářením a radioaktivními látkami	EN 421	24
☐ palcové rukavice	EN 420+A1, EN 388	2
☐ ochranné návleky na prsty		1
☐ ochranné rukávy, náloketníky, zápěstní řemínky (nátepníky)	EN 1082-1,-2	6 až 24
☒ ochranné rukavice pro práci ve vlhkém, mokřem nebo znečišťujícím prostředí	EN 420+A1	PO
Pro ochranu nohou		
☒ obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí	EN ISO 20 347, EN ISO 20 345	24
☐ obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou	EN ISO 20 345, EN ISO 20 346	12 až 24
☐ obuv, kterou lze rychle vyzout		12
☐ obuv s podešví odolnou proti žáru (perko)	EN ISO 20 349	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluznou podešví	EN ISO 20 345	9 až 24
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv odolná proti vibracím	EN ISO 20 345	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická	EN ISO 20 345	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv tepelně izolační	EN ISO 20 345	6
☐ obuv chránící před chemickými látkami	EN 13832-2,-3	6 až 12
☐ ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil	EN ISO 17249 ed.2	12
☐ ochrana nohou proti pořežání (kamaše)	EN ISO 381-5	6 až 12
☐ chrániče kolen	EN 14404+A1	12
☐ chrániče nártu	EN 13277	12
☐ vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu)	EN ISO 20345	24 až 36
Pro ochranu trupu a břicha		
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořežu	EN ISO 13998, EN ISO 11393-6	24 až 48
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před rozstříknutým roztaveným kovem	EN ISO 9185	24
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	6 až 12
☒ ochranné vesty, kabáty a zástěry proti chladu	EN 342	24 až 36
☐ vyhřívané vesty		36 až 72
☒ ochranné zástěry proti vodě		18
☒ záchranné plovací vesty	EN ISO 12402-6+A1	24 až 48
☐ zástěry na ochranu před rentgenovým zářením	EN 61331-3	24 až 36
☐ bederní pásy, protektory		24 až 36
Prostředky pro prevenci pádů		
☒ úplná výstroj pro prevenci pádů včetně veškerých doplňků	EN 353-1, EN 354, EN 361, EN 362, EN 795,	12
☐ brzdící zařízení pohlcující kinetickou energii včetně veškerých nezbytných doplňků	EN 355, EN 360, EN 363	PV
☐ prostředky pro polohování těla	EN 358,	PV
Ochranné oděvy		
☐ ochranné pracovní oděvy (dvojdielné, kombinézy)	EN ISO 13688, EN 342, EN 343+A1, EN 381-5,-11, EN 1149-5,	6 až 24
☐ oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, pořežání apod.)	EN ISO 20471+A1, EN ISO 11611, EN ISO 11612, EN 13034+A1	12
☐ oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před nebezpečnými mikroorganismy	EN 14126	JP
☐ oděvy chránící před rozstříkem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením	EN 348, EN ISO 11612, EN ISO 6942	PO až 24
☐ oděvy odolné proti žáru a ohni	EN 11611, EN ISO 11612, EN 1486, EN ISO 14116	6 až 24
☒ oděvy proti chladu	EN 342, EN 343+A1, EN 14058	36
☒ oděvy proti vodě s impregnací (nepromokavé)	EN 342, EN 343+A1, EN 14058, EN 14360, EN ISO 15027-1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před ionizujícím zářením	EN 1073-1,2	36
☐ oděvy na ochranu před kontaminací radioaktivními částicemi	EN 1073-2	JP
☐ oděvy na ochranu proti statické elektřině a elektrickému oblouku	EN 1149-1,2,3,5, EN 61482-1-2	12
☐ oděvy prachotěsné a proti kapalným aerosolům	EN 14605+A1, EN ISO 13982-1; EN 13034 + A1	JP
☐ oděvy plynotěsné	EN 943, EN 14126	PV
☒ oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů	EN ISO 20471	6 až 24

PV	Podle určení výrobce
PO	Po opotřebení (u ochrany dýchacích orgánů do nasycení filtračního média)
JP	Pro jednorázové použití

Pokyny pro zajištění bezpečnosti práce

Pokyny pro bezpečný provoz plavidla

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Člen posádky lodě musí absolvovat školení a výcvik k obsluze záchranného a bezpečnostního vybavení lodě vč. vodotěsných a protipožárních dveří a bezpečné manipulaci s nimi, před riziky z nebezpečných látek, jimž mohou být členové posádky lodě při práci vystaveni, v rozpoznání okolností a prací vedoucích ke vzniku nebezpečného ovzduší a rizik spojených se vstupem do nebezpečných prostor a přijímaní opatření k jejich odvrácení, práci se stroji, nářadím a materiálu, práci s instalovanými zdvihacími zařízeními.
- Členové posádky lodě musí používat ochrannou přílbu při všech pracích prováděných na palubách, v nákladových prostorech, ve dvojitém dně, tancích, kofrdamech a při činnostech ve strojovně, při poplachové činnosti, překládacích operacích, manipulaci s kryty nákladových prostorů, při práci s uzavazovací a kotevními zařízeními, při práci se čluny a vory, při upevňování nákladu a jeho kontrole, při práci ve výšce a za bokem lodě.
- Členové posádky lodě musí používat přiléhavý pracovní oděv, bez volně visících částí, vystouplých kapes nebo přesahujících konců pásků a musí být udržován v čistotě. Členové posádky, kteří pracují na palubě lodě musí používat pevnou bezpečnostní obuv.
- Přechody a průchody na lodi musí mít protismykové povrchy. Na kluzkých místech musí být povrchy posypány písekem nebo jiným vhodným materiálem. Skvrny od oleje nebo mazadel musí být bez prodlení očištěny.
- V blízkosti lodních schodů a místků spojujících loď se břehem musí být umístěny záchranné kruhy s lanem o délce nejméně 30 m.
- Závěsné lávky musí být nejméně 0,5 m široké a opatřené ochranným zábradlím nebo stojinami s lanem vypnutým ve výšce 1,1 m od podlahy.
- Elektrická zařízení musí být upevněna, a je-li to proveditelné, napájena přes pevné přípojky. Ohebné vodiče musí být co nejkratší a uspořádány tak, aby se zabránilo jejich prodření nebo přetření během provozu.
- Je-li vykonávána práce za bokem lodě nebo v místech, kde lze předpokládat nebezpečí pádu nebo spláchnutí přes palubu, nebo při práci prováděné z člunů a vorů, musí být v blízkosti záchranný kruh s lanem o délce nejméně 30 metrů.
- Před vyhozením kotvy je nutné se přesvědčit, zda v prostoru pod kotvou nejsou malá plavidla nebo jiné překážky.
- Jestliže je uzavazování prováděno pomocí lodního člunu, musí mít člen posádky lodě ve člunu záchrannou vestu a na člunu musí být připraven záchranný kruh s připojeným bezpečnostním lanem.
- Udržovat v čistotě povrchy průvlaků, úvazných pacholat a navijecích bubnů.

Zakázané práce:

- Provádět práci bez předepsaných OOPP nebo pod vlivem alkoholu.
- Umísťovat přenosná topná tělesa na podlahách z hořlavého materiálu bez tepelného odizolování ochrannou deskou z nehořlavého materiálu.
- Pracovat v nebezpečném prostoru lodi při nefunkčním větrání. Pro zjišťování úbytku kyslíku používat indikátor hořlavých plynů.
- Vstupovat na palubu za bouřlivého počasí.
- Vstupovat nebo zůstat ve strojovně během bezobslužného provozu o samotě.
- Zdržovat se při vlečení lodě ve vnitřním ohybu lana nebo v místě možného dosahu lana při jeho náhodném prasknutí.
- Používat otevřený oheň v akumulátorové lodi.

Práce spojené s nakládkou/vykládkou přepravovaného nákladu a naloděním/vyloďováním osob

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Přechodové a nástupní lávky musí být instalovány tak, aby úhel sklonu nepřekročil 30 stupňů od vodorovné roviny.
- Vstupní zařízení a přístupy k němu přiléhající musí být osvětleny z lodě nebo ze břehu osvětlením o intenzitě min. 150 lx. Na místech nakládky/vykládky a ostatních pracovištích musí být zajištěna intenzita osvětlení nejméně 200 lx a na místech pro pohyb osob nejméně 100 lx.
- Před zahájením nalodění/vyloďování musí být loď řádně ukotvena a zajištěna lany nebo řetězy.
- Nalodění/vyloďování cestujících je možné pouze na místech tomu určených, stejně tak i nakládka/vykládka zavazadel a přepravovaného nákladu.
- Nákladové prostory musí být vždy před vstupem osob odvětrány. Jestliže je nutné vstoupit do nákladového prostoru nebo jiného uzavřeného prostoru s nákladem, musí být dodržena všechna pravidla pro vstup do nebezpečných prostor.
- Při práci v nebezpečném prostoru lodě musí být po celou dobu práce nejméně 1 člen posádky lodě přítomen u vstupu a musí být zajištěno nepřetržitě větrání. Osoba vstupující do nebezpečného prostoru musí použít bezpečnostní postroj.
- Při ručním zdvihání a přenášení břemen je nutné nejprve posoudit břemeno, které bude zdviháno, prověřit ostré hrany, vyčnívající hřeby nebo třísky, masné nebo jinak nezvyklé povrchy, které mohou ovlivnit pevnost uchopení, a další skutečnosti, které mohou představovat nebezpečí.
- Při ruční manipulaci s břemeny dodržovat hygienické limity pro hmotnosti manipulovaných břemen a způsoby jejich zvedání a přenášení.
- Před začátkem plavby je nutné se přesvědčit o bezpečném umístění přepravovaného nákladu v přepravním prostoru a jejich zajištění proti nežádoucímu posunu, pádu nebo poškození v důsledku pohybu lodi.
- Při převozu vozíků pro invalidy, mobilních kompenzačních pomůcek, kočárků apod. zkontrolovat, zda jsou umístěny na určeném místě a zajištěny proti posunu, převrácení apod.
- Lodník/převozník pomáhá při výstupu a nástupu osob zdravotně a tělesně postižených, osobám na invalidním vozíku, dětských kočárků apod.
- S nadměrně těžkými nebo rozměrnými břemeny nutno manipulovat pomocí zdvihacích zařízení nebo za pomoci více osob.

Zakázané práce:

- Umožnit nalodění/vyloďování osob mimo místa k tomu určených.
- Zahájit plavbu před řádným zajištěním zavazadel a přepravovaných věcí proti nežádoucímu pohybu.
- Převážet více osob nebo nákladu, než odpovídá stanovené kapacitě plavidla.
- Zdvihat břemena nad osobami a místy pro přecházení osob, ledaže přenos břemen nelze zabezpečit jinak.
- Zvedat čluny s nákladem, přepravovanými osobami nebo s kompletní posádkou veslařů.

Provádění údržby a oprav strojů, zařízení a vybavení plavidla

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Při obsluze, opravách, kontrole a údržbě zařízení lodi dodržovat stanovené pracovní postupy a pokyny uvedené ve vyhlášce č. 336/2015 Sb.
- Na vlhkých, mokřících místech nebo místech s vodivými povrchy lze používat pouze elektrické nářadí napájené nízkým napětím do 50 V střídavého proudu s maximem napětí 30 V proti zemi nebo 50 V stejnosměrného proudu. Napájení přenosných elektrických lamp nesmí překročit 24 V.
- Při svařování a řezání v uzavřených prostorech musí být zajištěno dostatečné větrání. Větrání musí být průběžně kontrolováno po celou dobu práce. Nejméně 2 hodiny po skončení svařování nebo řezání plamenem se musí provádět pravidelné protipožární kontroly.
- Při práci za bokem lodě musí být použita záchranná vesta a v blízkosti musí být připraven záchranný kruh.
- Znečištěný odpad, piliny a zaolejované a jiné obdobné materiály se musí skladovat v uzavřených kovových nádobách.
- Používat pouze zařízení, pracovní nářadí a pomůcky v bezzávadném stavu, mit čisté úchopové části.
- Čištění elektrických zařízení provádět až po jejich vypnutí.

Zakázané práce:

- Přetěžovat elektrické obvody, používat poškozené elektrické spotřebiče nebo bez ochranných krytů.
- Provádět opravy hrubým způsobem; zacházet s nářadím nešetrně (např. s ním házet).
- Při provádění oprav, kontrol a údržby plavidla používat otevřený oheň nebo kouřit.
- Popocházet se zapnutým elektrickým nářadím; manipulovat s elektrickým nářadím taháním za přívodní elektrický kabel.

Metodologie pro vyhodnocení rizik (k tabulce na s. 16)

Pravděpodobnost	
Lze očekávat (stává se často)	10
Je to možné	6
Ne příliš obvyklé, ale možné	3
Ne příliš pravděpodobné, ale již se někde stalo	1
Možné, ale nepravděpodobné, ještě se nestalo	0,5
Prakticky nemožné	0,2
Vyloučené	0,1

Následky (závažnost)	
Katastrofa (mnoho SÚ, nebo škoda přes 100 mil. Kč)	100
Závažná havárie (několik SÚ, nebo škoda přes 10 mil. Kč)	40
Havárie (jeden SÚ, nebo škoda přes 1 mil. Kč)	15
Vážná nehoda (těžký úraz, nebo škoda přes 100 tis. Kč)	7
Nehoda (úraz bez trvanlivých následků, nebo škoda přes 10 tis. Kč)	3
Porucha (drobné poranění, nebo škoda nad 1 tis. Kč)	1
Poznámka: SÚ = smrtelný úraz	

Míra rizika (MR)	Úroveň rizika	Kategorie přijatelnosti	Priorita opatření
≥ 160	velmi vysoké riziko	nepřijatelné riziko	Přerušit provoz nebo ihned přijmout opatření ke snížení rizika
48 až 159	vysoké riziko		
20 až 47	významné riziko	podmíněně přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika přijmout bez zbytečného odkladu
8 až 19	zvýšené riziko		
3,1 až 7	mírné riziko	přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika provést podle pořadí významnosti
≤ 3	zanedbatelné riziko		

Poznámka: Tato karta BOZP je pouze základním východiskem pro praktické uplatňování zásad prevence rizik na pracovištích a neřeší uvedenou problematiku vyčerpávajícím způsobem. | Vypracoval: doc. RNDr. Petr. A. Skřehot, Ph.D., MSc. | Lektoroval: Ing. Jakub Marek, MSc. | © Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z.ú., 2022, www.zuboz.cz